

NR
19

Maj 2022

Nakłady powiatów i miast na prawach powiatu na szpitale w latach 2015-2021

Bernadeta Skóbel
Katarzyna Sekuła
Ewelina Kocemba

Warto wiedzieć więcej
Analizy samorządowe

ZWIĄZEK
POWIATÓW
POLSKICH

ISSN 2657-8638

Niniejszy raport powstał w oparciu o dane ze sprawozdań Rb-28s składanych przez jednostki samorządu terytorialnego. Raport obejmuje analizę wydatków w rozdziale 85111 – szpitale ogólne, w latach 2015-2021.

Najważniejsze wnioski:

- Na przestrzeni lat będących przedmiotem analizy powiaty i miasta na prawach powiatu wydatkowały na szpitale ogólne przeszło 5,8 mld zł.
- W wydatkach zarówno powiatów jak i miast na prawach powiatu dominowały wydatki majątkowe.
- W przypadku powiatów ziemskich zaniepokojenie budzi duży wzrost wydatków z tytułu pokrycia ujemnego wyniku finansowego szpitali w latach 2019-2021 – rekordowa wartość to blisko 128 mln zł w 2020 roku (w 2019 r. to ponad 90 mln zł, a w 2021 r. 50,7 mln zł). Na spadek tej wartości w 2021 r. prawdopodobnie wpływ miało wejście w życie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 20 listopada 2019 r. sygn. K 4/17¹. W latach poprzednich wydatki z tego tytułu oscyływały w granicach 20 milionów złotych.

---

¹ Trybunał Konstytucyjny orzekł, że:

I. Art. 59 ust. 2 w związku z art. 55 ust. 1 pkt 6 i art. 61 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2018 r. poz. 2190 i 2219 oraz z 2019 r. poz. 492, 730 i 959) oraz w związku z art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o zmianie ustawy o działalności leczniczej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 960) w zakresie, w jakim zobowiązuje jednostkę samorządu terytorialnego, będącą podmiotem tworzącym samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej, do pokrycia straty netto stanowiącej ekonomiczny skutek wprowadzania przepisów powszechnie obowiązujących, które wywołują obligatoryjne skutki finansowe dla działania samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej, jest niezgodny z art. 167 ust. 4 w związku z art. 166 ust. 2, art. 68 ust. 2 i art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz nie jest niezgodny z art. 166 ust. 1 Konstytucji.

II. Przepis wymieniony w części I, w zakresie tam wskazanym, traci moc obowiązującą po upływie 18 (osiemnastu) miesięcy od dnia ogłoszenia wyroku w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej.

Na przestrzeni lat będących przedmiotem analizy wybrane JST wydatkowały na szpitale ogólne przeszło 5,8 mld zł – zarówno powiaty jak i miasta na prawach powiatu, wydatki te miały na zbliżonym poziomie, ponad 2,9 mld zł. Wysokość wydatków w poszczególnych latach kształtowała się następująco:

Tabela 1. Wydatki powiatów w rozdziale 85111 – szpitale ogólne

2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
259 mln zł	228 mln zł	263 mln zł	466 mln zł	527 mln zł	641 mln zł	541 mln zł

Tabela 2. Wydatki miast na prawach powiatu w rozdziale 85111 – szpitale ogólne

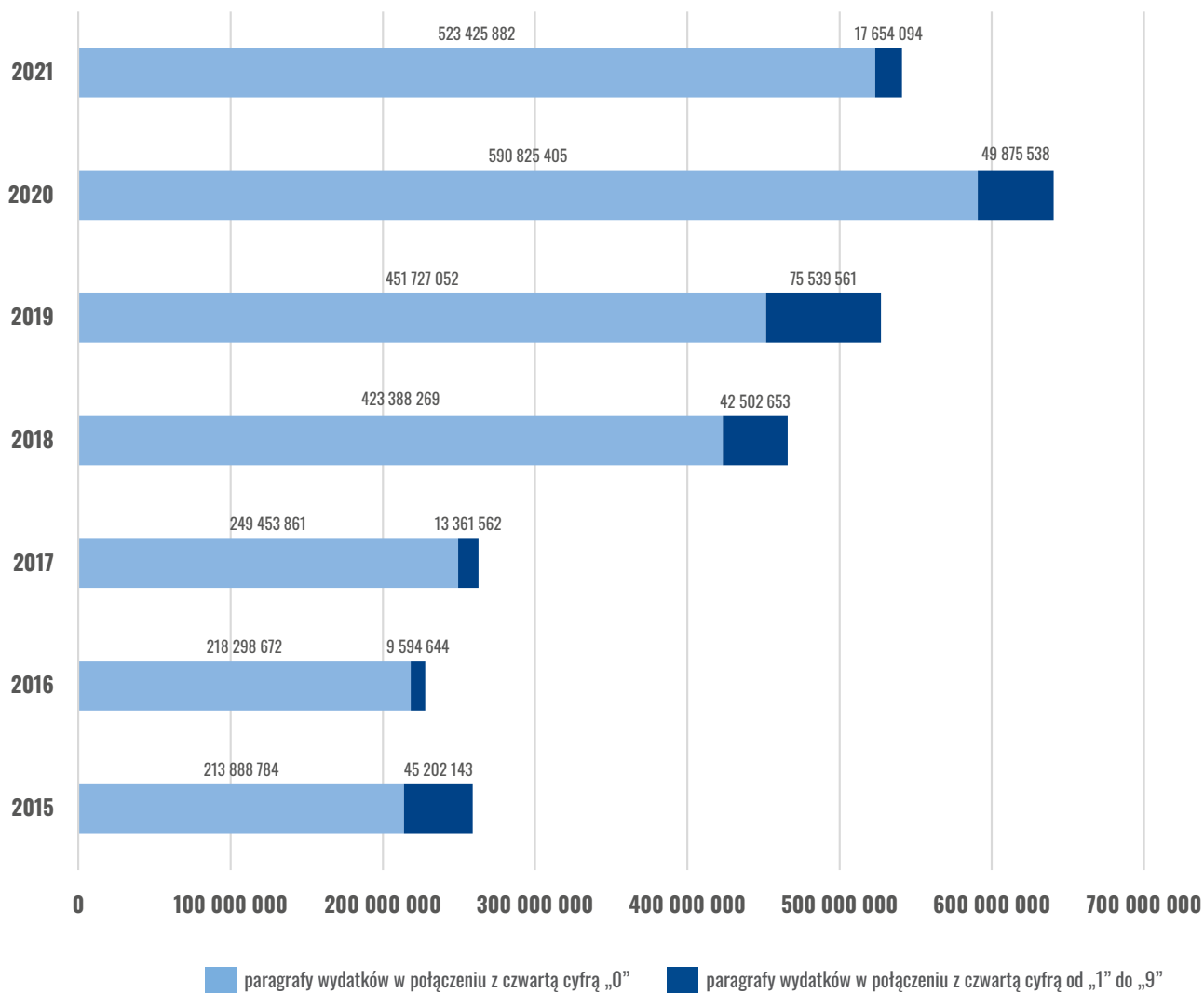
2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
347 mln zł	256 mln zł	365 mln zł	417 mln zł	406 mln zł	557 mln zł	564 mln zł

Wydatki na programy finansowane z udziałem środków europejskich oraz innych pochodzących ze źródeł bezzwrotnych stanowiły zdecydowaną mniejszość. Tutaj zamieszczamy krótkie wyjaśnienie: klasyfikacja paragrafów wydatków i środków jest czterocyfrowa. Czwartą cyfrą jest cyfra zero lub niżej wymieniona odpowiednia cyfra oznaczająca:

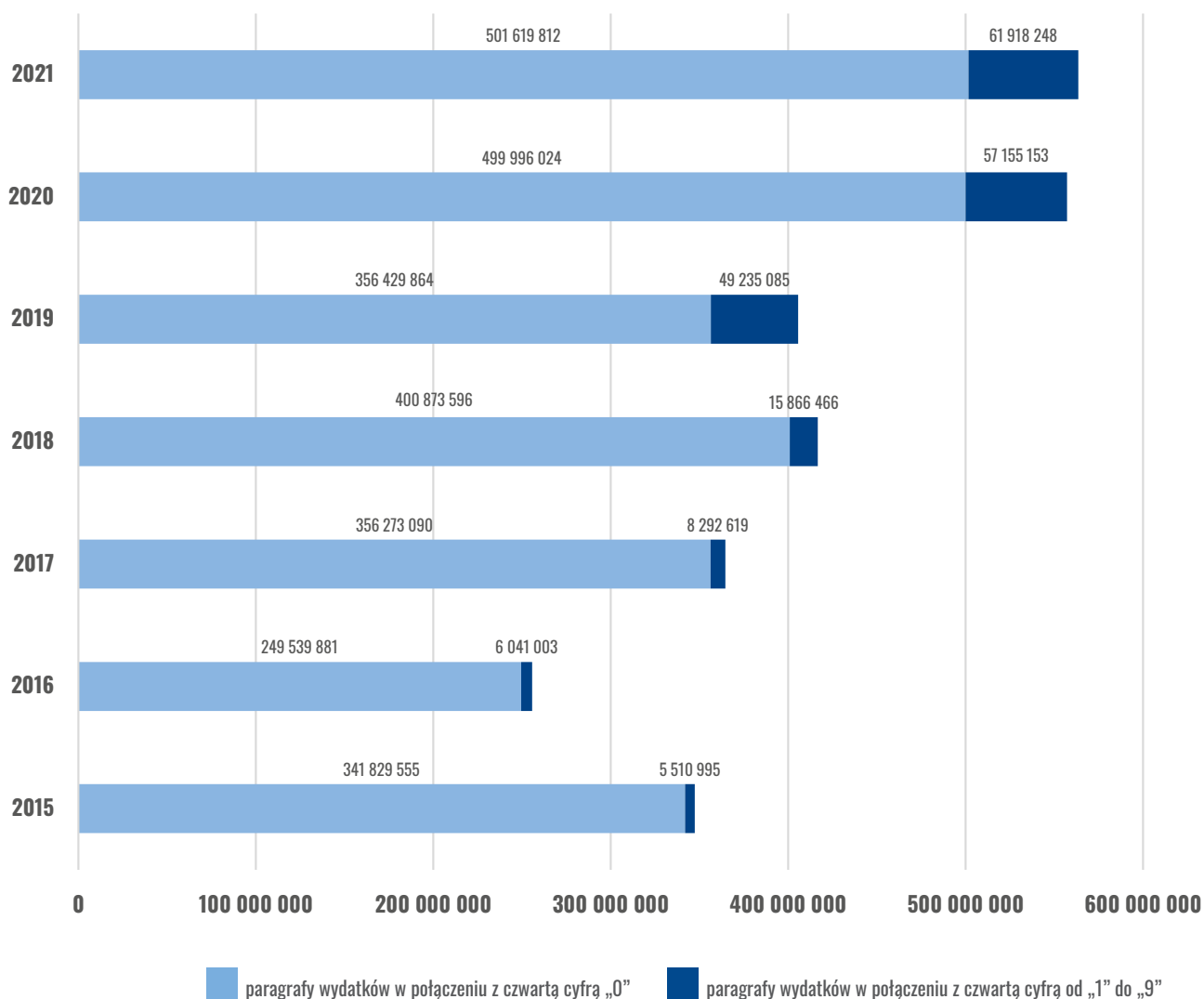
1. Finansowanie programów ze środków bezzwrotnych pochodzących z Unii Europejskiej.
2. Współfinansowanie programów realizowanych ze środków bezzwrotnych pochodzących z Unii Europejskiej.
3. Finansowanie z pożyczek i kredytów zagranicznych oraz darowizn lub grantów przyznanych Polsce przez poszczególne kraje lub instytucje.
4. Współfinansowanie pożyczek i kredytów zagranicznych oraz darowizn lub grantów przyznanych Polsce przez poszczególne kraje lub instytucje.
5. Finansowanie z innych środków bezzwrotnych.
6. Współfinansowanie innych środków bezzwrotnych.
7. Płatności w zakresie budżetu środków europejskich.
8. Finansowanie programów i projektów ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 ustawy o finansach publicznych, z wyłączeniem środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 2, pkt 5 lit. c i d oraz pkt 6 ustawy oraz z wyłączeniem budżetu środków europejskich.
9. Współfinansowanie programów i projektów realizowanych ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 ustawy o finansach publicznych, z wyłączeniem środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 2, pkt 5 lit. c i d oraz pkt 6 ustawy o finansach publicznych.

Strukturę wydatków obrazuje wykres 1 i 2.

Wykres 1. Struktura wydatków powiatów (w zł)

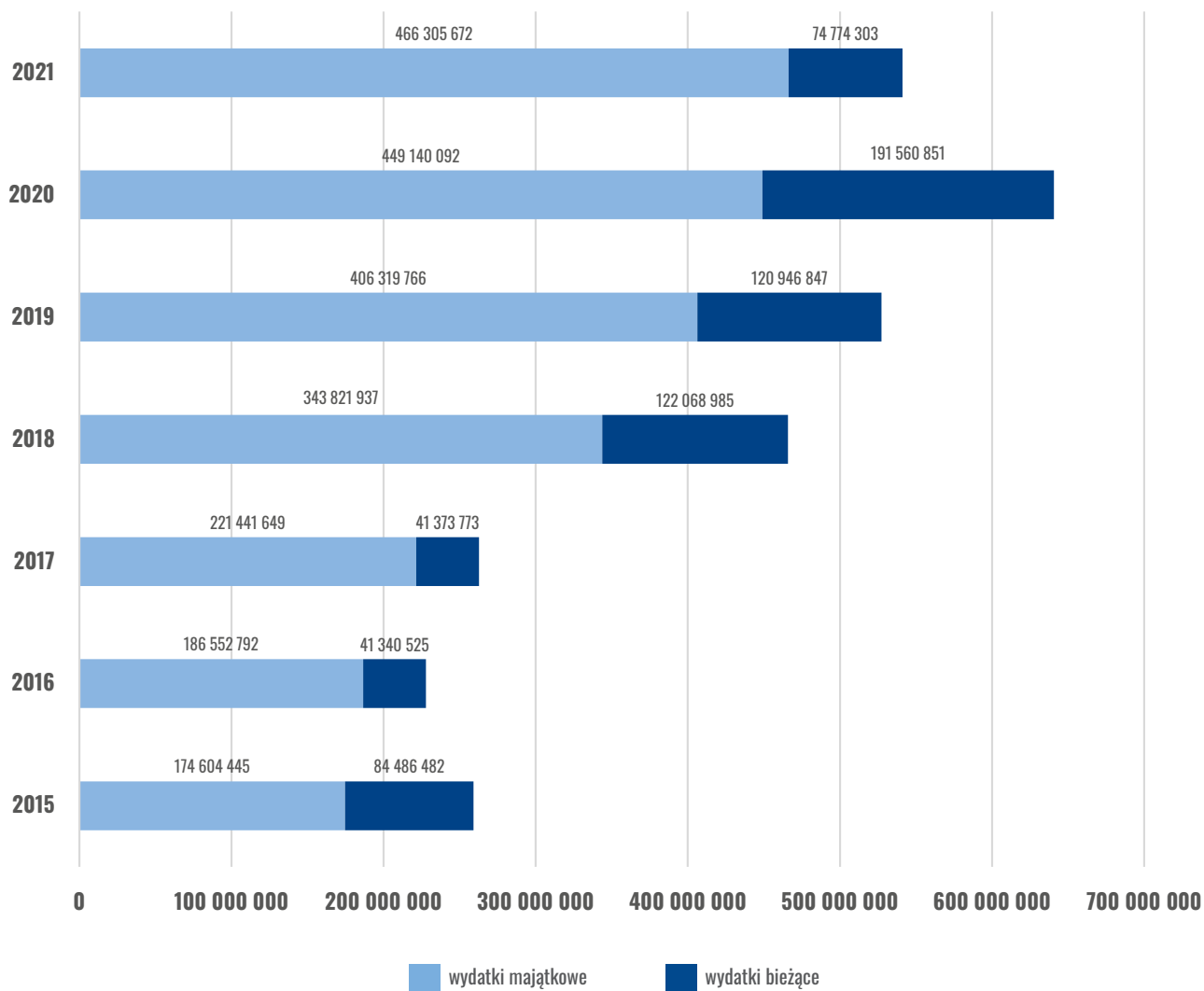

Wykres 2. Struktura wydatków miast na prawach powiatu (w zł)

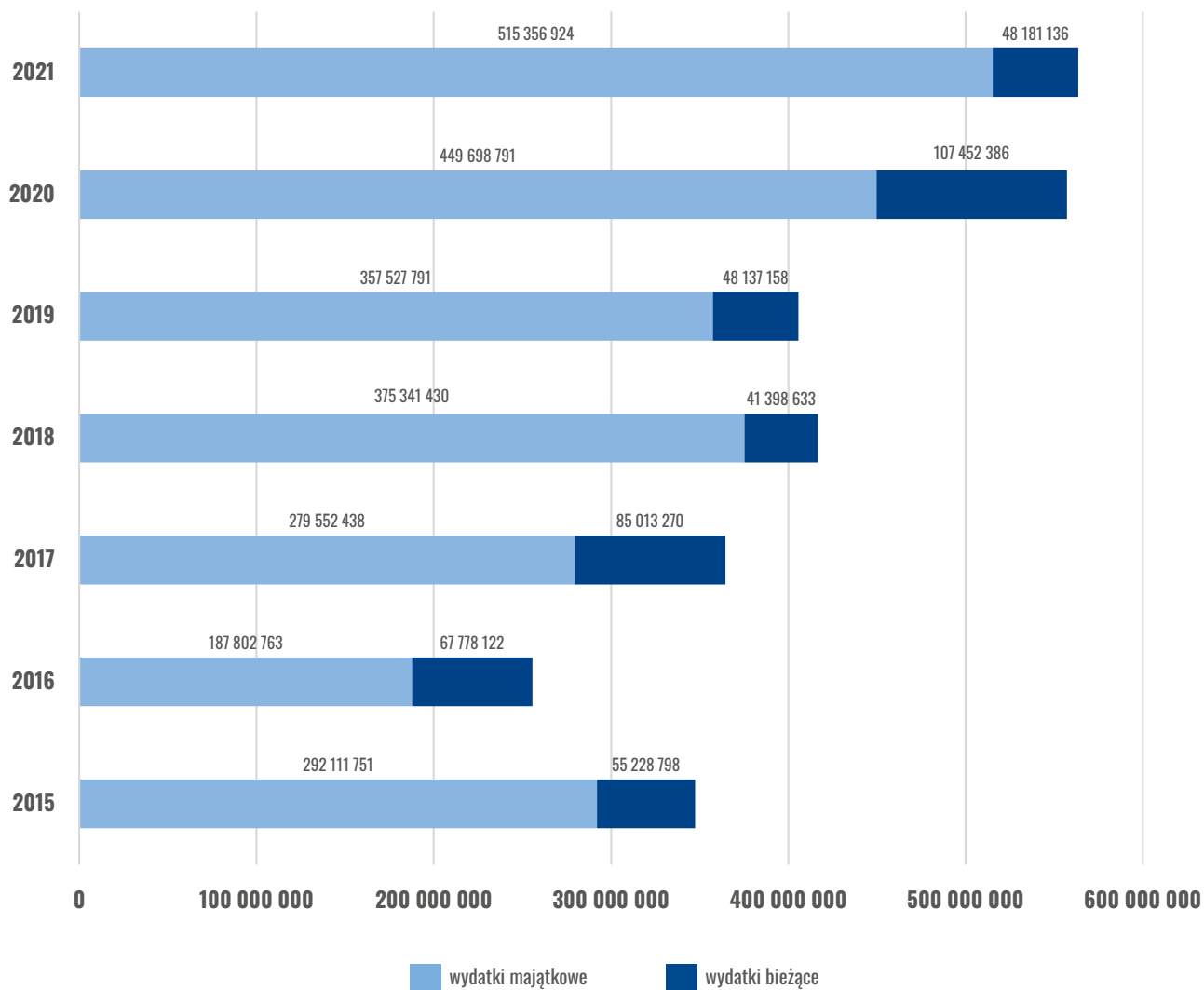

W wydatkach dominują wydatki majątkowe. Obrazują to wykresy nr 3 i 4.

Wykres 3. Wydatki powiatów w latach 2015-2021 w rozdziale 85111 – szpitale ogólne (w zł)

Wykres 4. Wydatki miast na prawach powiatu w latach 2015-2021 w rozdziale 85111 – szpitale ogólne (w zł)

Wśród wydatków majątkowych największe znaczenie mają wydatki dotyczące inwestycji.

W powiatach i miastach na prawach powiatu na inwestycje, dotacje celowe na sfinansowanie i dofinansowanie kosztów inwestycji i zakupów inwestycyjnych oraz pomoc finansową na inwestycje, wydatkowano w latach 2015-2021 łącznie prawie 3,66 mld zł.

**Tabela 3. Wydatki majątkowe powiatów w rozdziale 85111
– szpitale ogólne, par. 605, 606, 622, 623, 630**

2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
150 mln zł	166 mln zł	189 mln zł	344 mln zł	349 mln zł	383 mln zł	392 mln zł

**Tabela 4. Wydatki majątkowe miast na prawach powiatu w rozdziale 85111
– szpitale ogólne, par. 605, 606, 622, 623, 630**

2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
245 mln zł	143 mln zł	187 mln zł	257 mln zł	225 mln zł	318 mln zł	307 mln zł

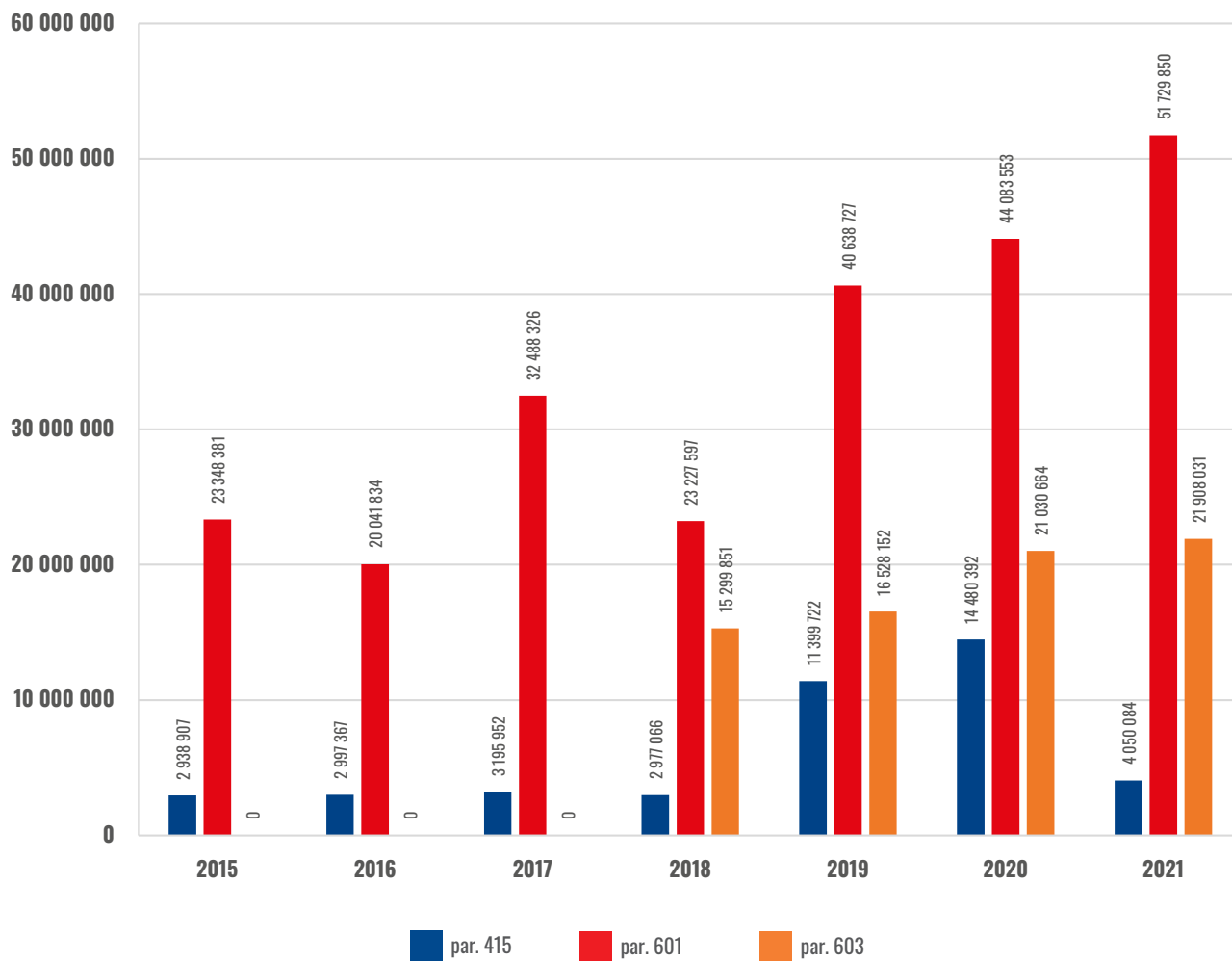
- 605 – wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych,
- 606 – wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych,
- 622 – dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych innych jednostek sektora finansów publicznych,
- 623 – dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych,
- 630 – dotacja celowa na pomoc finansową udzielaną między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań inwestycyjnych i zakupów inwestycyjnych.

W przypadku powiatów i miast na prawach powiatu, których szpitale działają w formie spółek prawa handlowego istotne znaczenie mają wydatki związane z objęciem udziałów, wniesieniem wkładów oraz dopłaty w spółkach prawa handlowego. Te ostatnie zalicza się do wydatków bieżących.

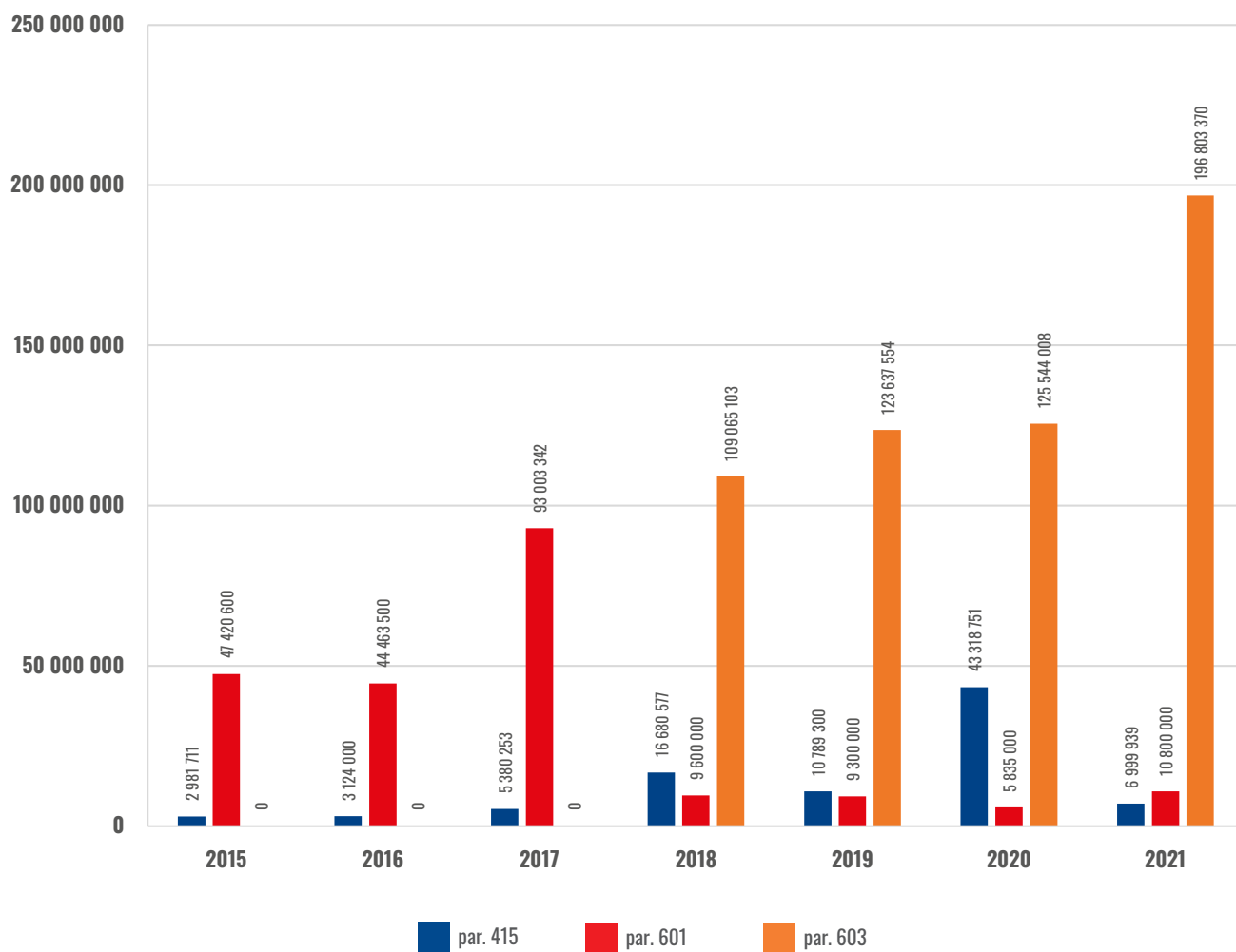

Wykres 5. Wydatki powiatów z tytułu zakupu i objęcia udziałów, wniesienia wkładów oraz dopłat w spółkach prawa handlowego (w zł)

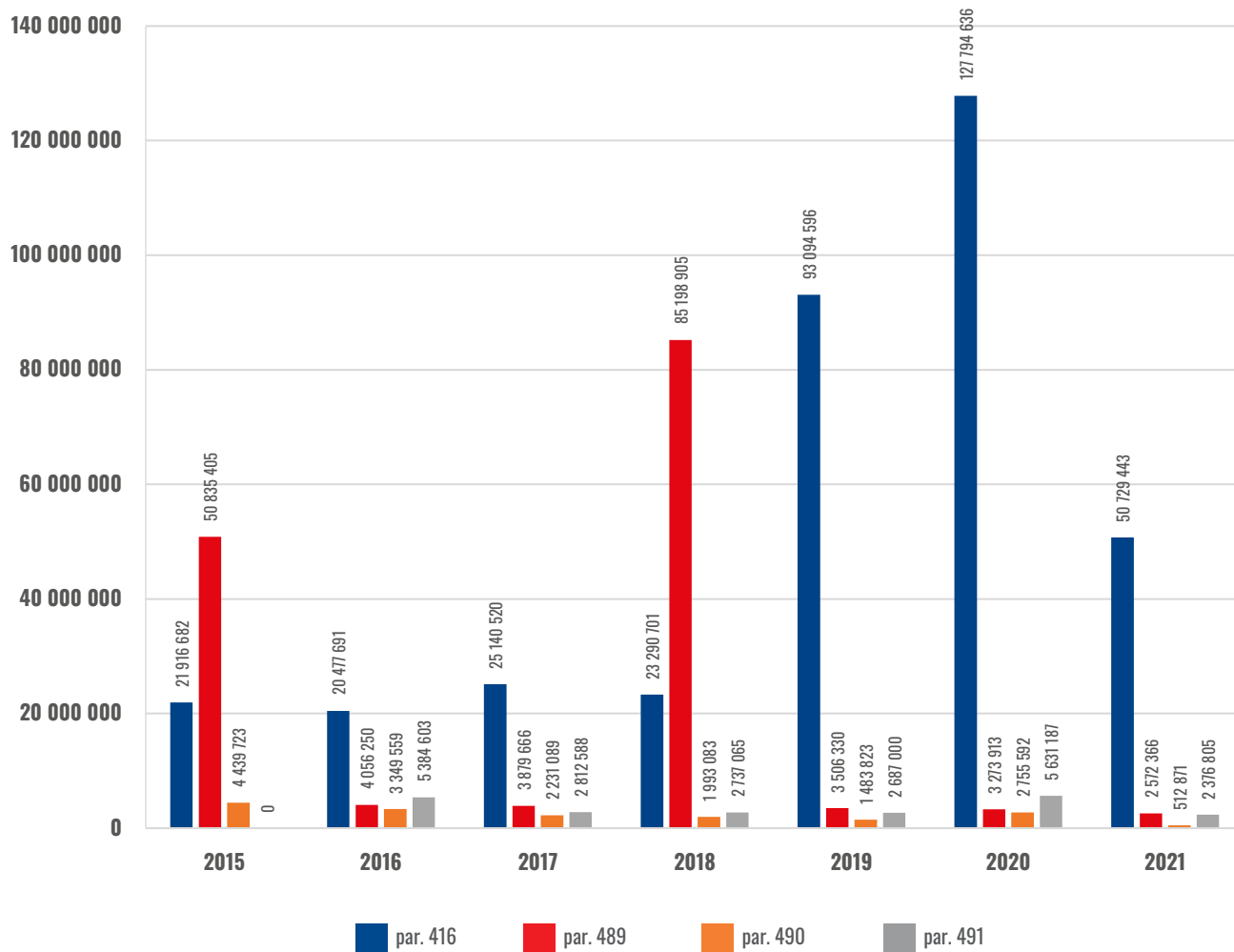
- 415 – dopłaty w spółkach prawa handlowego,
- 601 – wydatki na zakup i objęcie udziałów w spółkach prawa handlowego,
- 603 – wniesienie wkładów do spółek prawa handlowego.

Wykres 6. Wydatki miast na prawach powiatu z tytułu zakupu i objęcia udziałów, wniesienia wkładów oraz dopłat w spółkach prawa handlowego (w zł)

W przypadku wydatków bieżących szczególną uwagę warto poświęcić wydatkom na pokrycie ujemnego wyniku finansowego oraz zobowiązań szpitali. W przypadku powiatów ziemskich zauważalny jest znaczący wzrost – w latach 2019-2021 – wydatków na pokrycie ujemnego wyniku finansowego szpitali powiatowych (par. 416) – do rekordowego wyniku w 2020 roku wynoszącego blisko 128 mln zł. Wcześniej wydatki na pokrycie ujemnego wyniku finansowego oscylowały w granicach 20 mln zł rocznie. Obrazuje to wykres nr 7.

Wykres 7. Wydatki bieżące powiatów w rozdziale 85111 par. 416, 489, 490, 491 (w zł)

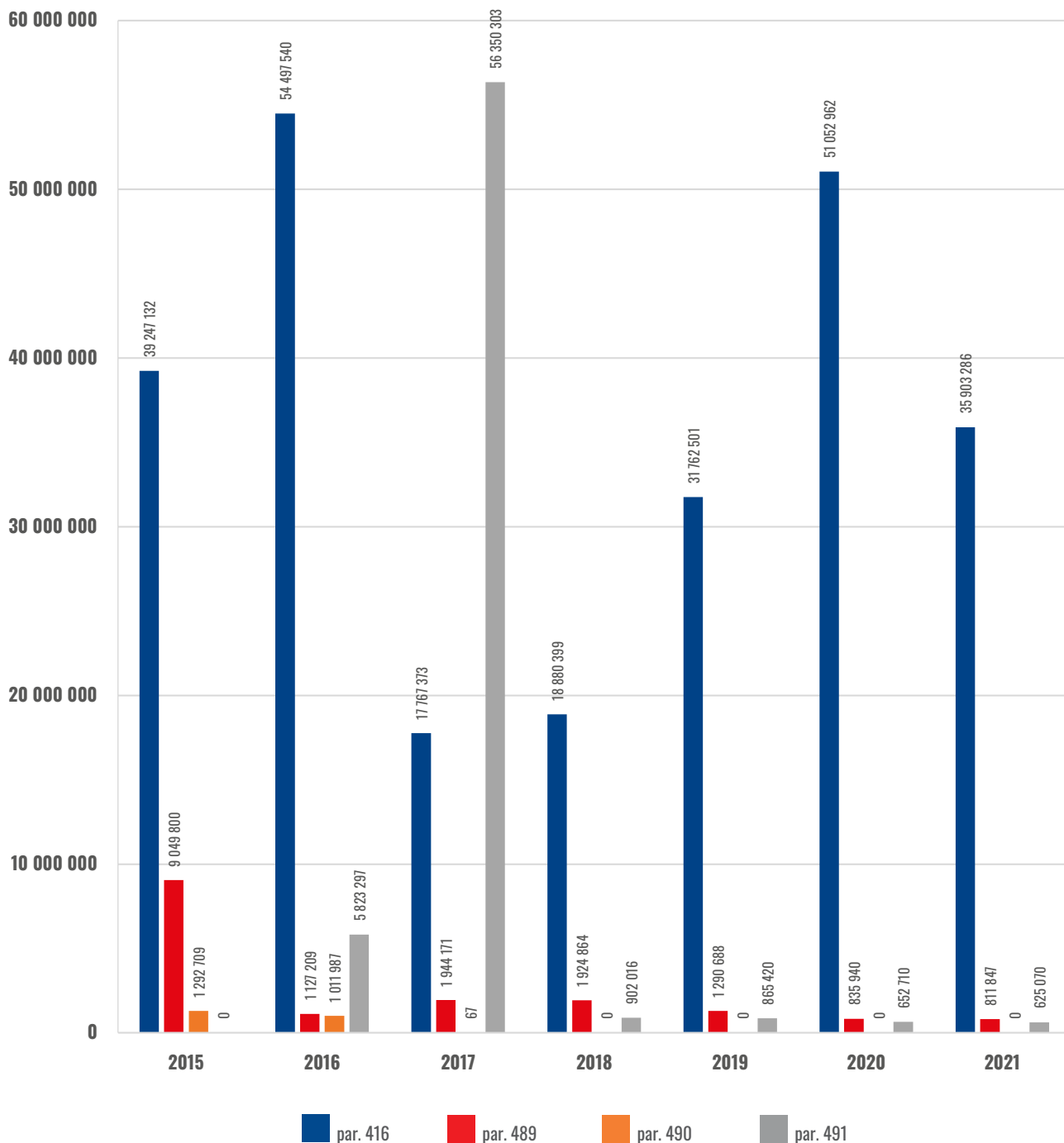

- 416 – pokrycie ujemnego wyniku finansowego w jednostkach zaliczanych do sektora finansów publicznych,
- 489 – pokrycie przejętych zobowiązań po zlikwidowanych jednostkach sektora finansów publicznych,
- 490 – pokrycie zobowiązań zakładów opieki zdrowotnej,
- 491 – pokrycie przejętych zobowiązań po przekształconych jednostkach zaliczanych do sektora finansów publicznych.

Nieco inaczej kształtowała się sytuacja miast na prawach powiatu. Gdzie spadek wydatków i stabilizację w par. 416 odnotowano w 2017 r. i 2018 r., po czym nastąpił ponownie wzrost w latach 2019-2020, a następnie spadek w ostatnim analizowanym roku, na co jednak wpływ miał wspomniany wyrok Trybunału Konstytucyjnego. Obrazuje to wykres nr 8.

Wykres 8. Wydatki bieżące miast na prawach powiatu w rozdziale 85111 par. 416, 489, 490, 491 (w zł)

Copyright by
Związek Powiatów Polskich

Warto wiedzieć więcej
Analizy samorządowe

ZWIĄZEK
POWIATÓW
POLSKICH

ISSN 2657-8638

Wydawca:
Związek Powiatów Polskich
Pałac Kultury i Nauki (27 piętro, pokój 2704)
00-901 Warszawa, Plac Defilad 1
www.zpp.pl
tel. +48 22 656 63 34
fax +48 22 656 63 33